
DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

PHTHISI PULMONALI.

6

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF MEDICINE

1904

PHYSICAL MEDICINE

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

8

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
PHTHISI PULMONALI;

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI
D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON
AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET
NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;

PRO
GRADU DOCTORATUS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT
✓
GEORGIUS BRUCE,
SCOTUS,
CHIRURGUS.

Ad diem 12. Septembris, hōrâ locoque solitis.

EDINBURGI:
EXCUDEBANT ADAMUS NEILL ET SOCIJ.

MDCCC.

DEPARTMENT OF MEDICINE

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

PHYSICIAN IN CHARGE

W. H. HARRIS, M.D.

CLINICAL PROFESSOR

OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

AND OF THE HOSPITALS

OF THE UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

OF MEDICINE

OF THE UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

OF MEDICINE

OF THE UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

OF MEDICINE

OF THE UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

OF MEDICINE

OF THE UNIVERSITY

OF CALIFORNIA

OF MEDICINE

OF THE UNIVERSITY

VIRO EXIMIO,
ANDREÆ DUNCAN, M. D.

MED. INST. IN ACAD. EDIN.

PROFESSORI;

HOC OPUSCULUM,

GRATI ANIMI

MONUMENTUM

SACRUM ESSE

VULT

AUCTOR.

ERRATA.

Pag. 27. lin. 19. *pro* discedent ; *lege* dissident ;

— 28. — 19. *lege* aliquando pus fuisse

— 30. — 2. *pro* viride *lege* viridi

— 30. — 18. *pro* variis *lege* vario

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE
PHTHISI PULMONALI.

PROOEMIUM.

PHTHISIS PULMONALIS adeò est funesta,
ut accurata ejus cognitio omnibus me-
dicinam facturis penitùs necessaria fit. Ean-
dem igitur lauream Apollineam jam ambiens,
hujus opusculi inauguralis argumentum fe-
legi.

Immenso observationum de hac affectione
cumulo, nihil novi me, quippe tironem, ad-
diturum spondeo; quamvis enim medici in-

A

geniosissimi

geniosissimi innumeros ferè tractatus ad rem pertinent^{tes} in lucem ediderunt, aliud tamen nihil quàm ægritudinis levationem attigisse, fatove instanti aliquamdiu obstitisse, videntur.

Satis igitur habeatur, si fidum præcipuarum morbi conspectum rerum, ex idoneis auctoribus undique collectum, exhibeam.

Phthisis a CULLENO sic definitur: “Corporis emaciatio et debilitas, cum tussi, febre hectica, et plerumque expectoratione purulenta *.”

HISTORIA.

PHTHISIS in duo stadia, Inflammationis, nimirum, et Suppurationis, seu in Phthisin Incipientem et Confirmatam, dividitur.

Phthiseos

* Nosol. Method. tom. ii. edit. sexta, p. 158.

Phthiseos Incipientis indicia sunt; tussicula ficca et crebra, ab ægro vix sensa, spirandi difficultas plùs minùs gravis, quovis corporis nisu, motu, putà celeri, et præsertim ascensu, aucta; cubatio in utrumvis latus molesta, quæ spirandi difficultatem intendit.

Tussis, noctù præsertim, molestissima est; hinc somnus arcetur, ægerque viribus paulatim labefactis macrescit, et tantâ afficitur lassitudine et segnitie, ut omnem motum fastidiat. In aliqua thoracis parte, plerumque sub sterno, dolor acutus, atque fugax, tussi et inspirationi profundâ auctus, subinde urget.

Hæc signa aliquando menses tantùm aliquot, sæpius autem annum unum, vel alterum, parùm mutata, vel saltem haud multùm aucta, perstare solent; dum æger, affectionem suam catarrhum ratus, in quàm lubrico versatur, plerumque nescit. Menses, modò inchoato morbo, modò non nisi provecto,

profecto, subfidunt. Ingravescente tandem indies valetudine, tussis, antea ficca, fit humida : sputa primò mucosa, spumea, parca, nec rarò cum sanguine commista, manè præsertim vexant ; paulatim copiosiora, lentiora, et opaciora fiunt ; et tandem colorem flavum, viridem, aut purulentum, induunt, et malè olent. Aliquando sanies, variè crassa, glutinosa, et colorata, expuitur.

Respiratio difficilior evadit ; oculi hebecunt ; anima foetet ; vultus pallescit ; et febricula tandem accenditur : quæ omnia Suppurationis Inchoatæ, seu stadii secundi jam nati, indicia sunt.

Hæc febris *hectica* audit : binæ ejus accessiones, vespera, nimirum, et meridiana, hæc obscurior, illa manifesta, quotidie invadunt. Accessio vespera a languore et lassitudine incipit, et ad noctis meridiem usque ingravescit ; secundâ ferè horâ matutinâ remissura : æger, capite, collo, et pectore sudantibus, insignem

signem ægritudinis levationem percipit ; tussi, et thoracis dolore confopitis, obdormescit ; experrectus autem somno, se parùm resectum sentit.

Signa eundem cursum postridiè relegunt ; et in eodem tenore ad vitæ clausulam usque perstant.

In hoc morbi stadio, genæ, modò una, modò utraque, maculâ rubrâ circulari post cibum sumptum, aliàs plerumque pallidæ, incandescunt ; rubra tunicæ adnatæ vascula evanescunt ; labra interea, et carunculæ lacrymales, præter solitum rubent ; volæ manuum, pedumque plantæ, molesto calore torrentur ; vox, multùm mutata, debilis et rauca fit.

Lingua, morbo inchoato, albida, et humida, progrediente, nitida et rubra fit, tandemque aphthis obducitur.

Cibi appetentia haud pro signorum gravitate minuitur : alvus initio plerumque pigra

gra est : ventris autem proluvies tandem supervenit. Urina, per totum ferè morbi cursum parca et rubra, fæculam lateritiam dimittit.

Morbo provecto, omnia symptomata ingravescunt : tussis, quæ vomitum sæpe ciet, ferè perpetuò urget ; magnæ anxietatis et oppressionis in præcordiis, sensus adest ; spiritus, difficilior factus, fœtorem plerumque diffundit ; arteriæ celerrimè, centies interdum intra sexagesimam horæ partem, nec rarò duri vesperi præsertim, micant.

Æger, tantæ miseriæ ferendæ tandem impar, paulatim cedit ; oculi subsidunt ; ungues adunci fiunt ; tempora cavantur ; malæ prominent ; capilli defluunt ; vires alvi, proluvie et sudore nocturno usque adeò demum exhaustiuntur, ut crura et tali tumescunt ; sputa difficillimè edantur, vel infandâ anxietate penè supprimantur.

Delirium

Delirium denique superveniens, mortis appropinquantis prænuncium est: viribus enim vi morbi funditùs tandem fractis, æger, sputa haud ampliùs edere valens, suffocatione extinguitur.

Jamque phthiseos diræ symptomata adumbrare conati sumus: eorum autem vis, continuatio, ordo, et series, alia in aliis exemplis sunt: quamvis enim victimas suas intra spatium semestrem et quod ad triennium usque excurrit, plerumque perimit, mortem tamen interdum ad annos complures, decem, viginti, aut etiam ampliùs, lentâ valetudine protrahit.

CAUSÆ REMOTÆ.

CAUSÆ remotæ in Prædisponentes et Excitantes apud medicos distribuuntur: per illas volunt omnia quæ corpus malo opportunum reddunt,

reddunt, per has quicquid in corpore jam proclivi morbum facit.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

PRÆDISPONENTIUM caufarum præcipuæ funt, diathesis strumofa, temperamentum sanguineum, seu sanguineo-melancholicum, corporis, thoracis præfertim, pravitas, certa corporis conditio quæ annum decimum quintum inter et trigesimum quintum fit; et tubercula in pulmone. De quibus figillatim paucis agemus.

Imò. *Diathefin strumofam* insignem præcipuamque in phthifin proclivitatem dare, inter omnes ferè medicos jam convenit. Ex familia igitur strumofa natis, a diro malo summâ curâ præcavendum est. Habitudo corporis strumofæ indicies fatis plerumque manifestè exiftunt; tumores enim, in quibus subter concreta

creta quædam, quasi glandulæ, oriuntur, in variis corporis partibus, præsertim in collo, primâ ætate, plerumque tertium inter et septimum annum, apparent : nec etiam si phthisis ante pubertatem non fit, ideo minùs timenda est : post hanc enim ætatem, uti ex ejus historia patet, plerumque nascitur.

2dò. *Temperamentum sanguineum*, et etiam *sanguineo-melancholicum*, mortales phthi si opportunos facere, rerum usu, peritorum observatio docet.—*Temperamentum sanguineum* dignoscitur, pleniore corporis constitutione ; compagine molliore ; cute molli, tenui, calida, et delicatiore ; capillis flavis, rufis, et interdum fuscis ; oculis sæpe cœruleis, venis magnis, tumidis et conspicuis ; labro superiore non rarò crasso, animo vario, mutabili, hilari, et sæpe levi, et voluptuario : *temperamentum autem sanguineo-melancholicum* fecernitur corporis gracilitate, et compagine minùs flaccidâ ; cute lævi, pallida ; oculis nigris, cum

pupillis solito amplioribus, animo mansueto, miraque comitate condito; capillis nigris, aut fuscis: et non rarò eximiâ corporis pulchritudine, quæ aptâ compositione membrorum movet oculos. His quoque præcauto opus est.

3tiò, *Corporis, et thoracis præsertim, pravitas;* cujus indicia sunt, nimia corporis pro ætate proceritas et gracilitas, pectoris angustia, collum longum atque gracile, costæ depressæ, et scapulæ, alarum instar, prominentes, opportunitatem ad phthisin, ratione minimâ obscurâ, dat: cùm idem enim sanguinis modus per pulmonem et reliquum corpus post partum semper transit; pectoris angustia sanguinis per pulmonem circulo necessariè obitare manifestum est: torrens autem et ab obice sævior ibit: hinc majus erit periculum effusionis in telam pulmonis spongiosam humoris, qui tuberculorum, et hæmoptyses, undè phthisis sæpe fit, ansas dabit.

4tò, *Certa*

4tò, *Certa corporis conditio*, quæ annum decimum quintum inter et trigefimum quintum exoritur, quibus est proclivitas in phthi-
fin hæreditaria, eos morbo opportunos facit. Hujus corporis conditionis natura, haud benè forsan intelligitur : ejus autem ratio ex mutatione quam vasa fanguinea, progrediente ætate, fubeunt, aliquatenus reddi posse videtur : Arterię primâ ætate venis debiliores et laxiores sunt, firmiores autem indies fiunt ; donec venas densitate et robore tandem superaverint * : quò autem densiores arterię fiunt, eò difficiliùs distenduntur ; hincque impetui sanguinis majori vi post, quàm ante, pubertatem, obstant ; sed quò major erit hìc renixus, eò magis pulmo inflammatione, hæmorrhagiâ, et tuberculis, periclitabitur.

5tò, Tuberculis arctum cum phthifi nexum intercedere, cadaverum incisio docet : De eorum

* Vide CLIFTONI WINTERINGHAM Baronetti, *Experimental Inquiry*.

rum origine inter medicos nondum convenit. Sunt qui eadem aliud nihil quàm glandularum lymphaticarum tumores esse putant; huic sententiæ objici potest glandularum pulmonearum paucitas, quæ ingenti tuberculorum numero, toties in eorum qui phthisi interiere pulmonibus invento, ortum dare non potuit. Alii eorum originem imputant materiæ alicui in telam pulmonis spongiosam effusæ, quæ tuberculis nucleos præbent.

Utcunque fit, nemo dubitat quin phthisis tubercula causam suam longè frequentissimam agnoscat. Hæc corpuscula, mole, numero, spissitate, et firmitate, admodum variantur; alia feminis exiguissimi, alia pisi aut fabæ instar, plùs minùs numerosæ, toto passim pulmone sparguntur; alia mollia et flexilia, alia firma vel etiam ossea, videntur: nonnulla scalpello incisa, albida, lævia, et cartilaginea, reperiuntur: quædam tumores referunt, qui apud medicos *steatomata* audiunt: quædam
ex

ex tuberculis multicava sunt; foramina habent, quæ patent ad superficiem a centro: alia cavis humorem, puris instar, habentibus instructa sunt; hoc humore absterfo, fistulæ parvulæ in cavorum fundo se ostendunt, quibus compressis, humor, ei in cavis similis, effluit.

Præter tubercula tumores etiam satis magni interdum reperiuntur, qui Vomicæ audiunt; hæ, si forte integræ sint, humorem, aliàs alium, modò albidum et flavum, modò cinereum aut cœruleum aut viridem, et non rarò foetidum, habent: ruptæ autem, varium humorem, plùs minùs rubrum, sputorum purulentorum fontem, effundunt*.

CAUSÆ

Vide REID on *Phthisis Pulmonalis*, p. 41.

CAUSÆ EXCITANTES.

CAUSARUM excitantium præcipuis annumerantur catarrhus, pneumonia, hæmoptysis, asthma, et omnia quæ corpus, et præsertim pulmonem, ultra modum stimulant.

Imò. Catarrhus autem omnium phthiseos causarum excitantium longè frequentissima videtur : tussim illam phthiseos propriam, ei catarrhi peculiari haud rarò supervenire, experientia docet ; halitus cutis, frigore collecto, represso, sanguinis distributio abnormis pulmonem versus, ob consortium quod huic cum cute est, facta, tubercula vel excitet, vel jam existentia inflammet, necesse est. Tussis ipsa cattarrhi comes, et mucus solito copiosior et acrior, hic irritatione suâ fere perpetua, illa ingenti pulmonis quassatione, ad eundem effectum plùs fatis valere videntur.

Interdum

Interdum mucus catarrho laborantibus copiosius secretus, inque bronchiorum veficulis atque ramulis congestus, morâque corruptus, tenera organi nobilis vascula ulcerat, et hecticam accendit. Qui phthifi ex hac causa succumbunt, eis suppuramenta parvula per pulmonis substantiam sparsa, nullis tuberculis existentibus, cadaverum incisione reperta sunt *.

2dò. Pneumonia, tuberculorum et phthiseos ipsius fundamenta, eodem ferè modo quo catarrhus, ponere potest. Auctores fide digni suppurationem pneumoniæ effectum, phthifin opportunis concitâsse, nobis confirmant. Quamvisque pleris pneumoniæ exemplis, quibus nulla est in phthifin proclivitas, quæque in suppurationem abeunt, pus est bonum, et facilè excreatur, et ulcus, nullâ hecticâ extortâ, sanatur; inde tamen rem eodem modo in proclivibus

* Vide CAMPER. Demonstrat. Anat. Pathol.

CAUSÆ EXCITANTES.

CAUSARUM excitantium præcipuis annumerantur catarrhus, pneumonia, hæmoptysis, asthma, et omnia quæ corpus, et præsertim pulmonem, ultra modum stimulant.

Imò. Catarrhus autem omnium phthiseos causarum excitantium longè frequentissima videtur : tussim illam phthiseos propriam, ei catarrhi peculiari haud rarò supervenire, experientia docet ; halitus cutis, frigore collecto, represso, sanguinis distributio abnormis pulmonem versus, ob consortium quod huic cum cute est, facta, tubercula vel excitet, vel jam existentia inflammet, necesse est. Tussis ipsa catarrhi comes, et mucus solito copiosior et acrior, hic irritatione suâ fere perpetua, illa ingenti pulmonis quassatione, ad eundem effectum plùs fati valere videntur.

Interdum

Interdum mucus catarrho laborantibus copiosius secretus, inque bronchiorum veficulis atque ramulis congestus, morâque corruptus, tenera organi nobilis vascula ulcerat, et hecticam accendit. Qui phthifi ex hac causa succumbunt, eis suppuramenta parvula per pulmonis substantiam sparsa, nullis tuberculis existentibus, cadaverum incisione reperta sunt *.

2dò. Pneumonia, tuberculorum et phthiseos ipsius fundamenta, eodem ferè modo quo catarrhus, ponere potest. Auctores fide digni suppurationem pneumoniæ effectum, phthifin opportunis concitâsse, nobis confirmant. Quamvisque pleris pneumoniæ exemplis, quibus nulla est in phthifin proclivitas, quæque in suppurationem abeunt, pus est bonum, et facile excreatur, et ulcus, nullâ hecticâ exortâ, sanatur; inde tamen rem eodem modo in proclivibus

* Vide CAMPER. Demonstrat. Anat. Pathol.

proclivibus pariter evenire, minimè colligi potest : pneumonia enim, et etiam pus suppuratione genitum, tubercula alioquin inertia mansura, ad inflammationem et pus maligni generis fecernendum, stimulare, in promptu est concipere.

3tiò. Hæmoptysæos effectum phthisin sæpe fuisse, auctores idonei dicunt : vix autem dubitari potest quin illa ex hac sæpius oriatur. Sanguis in hæmoptysi ex vasis sanguineis, causâ internâ rosis, aut vi externâ vulneratis, plerumque profunditur ; interdum verò, ubi nimirum mensium suppressorum effectus est, ex arteriarum ramulis, naturaliter pellucidis, provenire videtur : hinc quidem exitus ferè semper faustus sperandus est. Si a vulnere etiam oriatur, modò pulmo sit cætera sanus, eventus non rarò felix est ; vulnus enim medicatrice Naturæ manu conglutinari solet. Si autem sanguis in bronchiorum ramulis stagnaverit, et corrumpatur, cuncta phthiseos signa, præsertim

præsertim si æger in hanc proclivis fuerit, jure timenda sunt : temperamento sanguineo-melancholico præditi, phthisi ex hæmoptysi, præ cæteris, ideo ut quibusdam videtur, afficiuntur : quòd venæ bibulæ sanguini effuso absorbendo ineptiores existunt.

4tò, *Asthma* a plerisque medicis phthiseos causis accenferi solet : Quamvis nonnulli scrupulum de hac re ejiciant ; pulmones tamen asthma laborantibus adeò conquassantur, ut irritatio inde nata par malo opportunis faciendo causa videatur*.

5tò, *Omnia denique quæ corpus, et pulmonem præsertim, ultra modum stimulant ;* exercitationes nimirum vehementiores ; ebrietas ; contentio vocis ; cibus ex materia valentiore ; hydrargyrus ; nimia corporis plenitudo ; acria inspirata, quod quibusdam linariis, putà, lapici-

C

dis,

* Vide *First Lines of the Practice of Physic*, § 875. et 1386.

dis, aliisque artificibus, contingit ; calculi pulmonei ; cœlum frigidum, humidum et mutabile ; humorumque acrimonia, syphilide, rubecula, aliisque, morbis nata.

CAUSA PROXIMA.

CAUSA proxima, seu illa corporis conditio undè symptomata proximè pendent, in tuberculorum inflammatione atque suppuratione præcipuè consistere, verisimile nobis videtur : Cùm autem proxima febris in genere causa atrâ nocte mergitur ; nullam de hecticæ phænomenis doctrinam, in qua animus conquiescere potest, proferre possumus : signa autem ex magna virium jacturâ et irritatione, quam tuberculorum inflammatio et puris absorptio necessariè efficiunt, magna ex parte oriri verihaud absimile nobis videtur.

RATIO

RATIO SYMPTOMATUM.

QUUM causa phthiseos proxima undè symptomatum ratio reddatur oportet, manca et imperfecta est, fieri non potest quin ille defectus in hanc argumenti partem plùs minùsve se diffundat.

Tussicula sicca, plerumque a tuberculorum ortu, et inflammatione inchoatâ, aliquando a mucò in asperæ arteriæ ramulis et vesiculis morato et corrupto, cieri videtur.

Spirandi difficultas, tuberculis, mucò, et vomicis, liberum aëris per tracheæ ramulos transitum prohibentibus, nascitur; angustia hæc molestia, corporis motu, qui sanguinis cursum per pulmonem festinat, et omnibus quæ thoracis cavum angustant, augeatur oportet.

Debilitas et marcor, ex pulmonis obstructione; prava cibi digestionem; magnis exinanitionibus,

tionibus, sudoribus, putà, nocturnis ; ingenti alvi proluvie ; hectica, quæ omnium febrium instar, vires mirum in modum convellit ; et tussi frequenti, quæ ægrum diu noctúque quassat, et somnum, viribus reficiendis adeò necessarium, arcet ; præcipuè oriuntur. Neque dubitandum est, quin marcor et debilitas partim ex mutatione salutiferâ quam sanguis et chylus in transitu per pulmonem subire debuissent, impeditâ, pendeant.

Faciei pallor, peculiarisque tunicæ adnatæ albor, ejusdem debilitatis pars sunt.

Talorum ac pedum tumor eidem pariter debilitati tribuamus oportet : Sanguis enim, re-
ditu ejus per venas tardato, in his, et arteriis quoque copiâ justò majori congeratur necesse est ; hinc humor, feri instar, per ramulos arteriarum exhalantes, in telam spongiosam copiosius effusus, quàm per venas bibulas re-
forbetur, tumorem facit.

Febris

Febris hectica, et puris et saniei, quæ abforbentur acrimoniæ, cor et arterias irritanti ; et partim etiam ingenti irritationi, quæ fundamentis vitæ insigniter aliquà labefactis, ferè semper adest ; imputari potest. Quænam autem accessionis meridianæ, et vespæræ, quâ hectica insignitur, causa sit, nõdum inter medicos convenit.

Sputa purulenta, e tuberculis ruptis, aut humorem quem intus habent in trachææ vesiculas et ramulos per foramina his inhiantia effudentibus, aut etiam e vomica rupta, saniem suam eòdem fundente, provenire verisimile mihi videtur.

Dolores thoracis, qui hanc affectionem per totum ejus cursum plùs minùs acerbant, tuberculorum ramulorumque bronchiorum inflammationi tribuendi videntur.

DIAGNOSIS.

DIAGNOSIS.

QUAMVIS phthisis aliquatenus progressa ab aliis morbis satis faciliè secernatur; res tamen initio, ubi distinctio maximè interest, longè aliter interdum se habet. Morbus quocum phthisin inchoatum confundere maximè periclitamur, est Catarrhus.

Cùm autem catarrhus nihil periculi, cætera sanis plerumque affert, et sæpe sponte decedit, aut remediis idoneis facillimè curatur; et contrà phthisis aliquantum progressa medicinam vix admittit, imo exitium ferè semper affert; mala inchoata internoscere, maximi esse momenti faciliè patet.

Hoc autem ad sequentia avertendo, solùm fieri posse judicamus. Catarrhus, præcipuè hieme aut vere, a frigore collecto oritur; et subito ferè invadit: notæ ejus præcipuæ sunt,
tussis,

tussis, semper plùs minùs humida, quæ ægrum quaffat ; faucium tumor et inflammatio, raucitas, gravedo, coryza, sternutatio, pyrexia plùs minùs gravis, nulla ferè debilitas : et hæc signa, medicinâ idoneâ adhibitâ, aut etiam sponte, vel æstate appropinquante, aut aliquantulum progressâ, evanescunt. Si pleraque ex his signis concurrant, catarrhum adesse jure colligitur. Contrâ, phthiseos inchoatæ tussis propria est semper sicca, vel potius est tussicula sicca, adeò levis ut initio ab ægro ipso vix sentiat ; porrò paulatim accedit, et sensim augetur, sæpe remittit, per intervalla reditura : neque semper a frigore, catarrhi instar, originem habet ; neque adventante æstatis calore decedit ; debilitatem denique, spiritumque plùs minùsve difficilem, exercitatione haud magnâ, et accensu præsertim facilè turbandum, comites habet : Si cum harum notarum plerisque, labes strumosa, pectoris pravitas, temperamentum sanguineum, aut sanguineo-melancholicum, et ætas quæ annum

num decimum quintum et trigefimum quintum intercedit, adfint, nemo dubitare potest, quin phthisis ægritudinis causa fit.

Quoniam autem phthisis et catarrhus ex eadem causâ, frigore, nimirum, corpori calenti admoto, sæpe etiam in eodem homine oriuntur; notæ utriusque affectionis propriæ difficillimè internoscuntur: Si catarrhi autem indiciis cessantibus, tussis ficca superfit, et aliquandiu maneat, phthisis, præsertim si proclivitas in eandem adfit, jure timenda est.

Si in hujusmodi exemplis tussis diu persistiterit, et de morbo ambigitur, haud alia dignoscendi ratio, quàm sputorum naturæ indagatio restat: Affectio, si sputa nihil præter mucum habent, catarrhus habenda est; si quid autem puris eidem inesse comperiatur, phthisin esse judicamus oportet.

Multa experimenta ad indices quibus pus a muco internosci posse, inveniendum non
solum

folùm a veteribus, verùm etiam a recentioribus, facta sunt.

“ When pus,” inquit REID*, de veterum, HIPPOCRATIS, nimirum, ARETÆI, CELSI, &c. pus et mucum internoscendi ratione agens, “ or matter, is mixed with water, and agitated in a basin with a whisk, it easily mixes, but on standing a few hours, a granulated matter precipitates to the bottom. Mucus is with more difficulty united with water, requiring longer agitation; but when uniformly mixed, it remains so, and, after standing any given time, no precipitate will appear upon pouring off the ropy fluid.”

Veteres aqua marina in hoc experimento usos esse, nos certiores facit, monetque simul. “ In making these trials some caution is necessary, that we may not be deceived, and

D therefore

* Vide *An Essay on the Nature and Cure of Phtbisis Pulmonalis*, p. 47. 49. 3d edit. 1798.

therefore it should not be trusted to the patients, or their attendants. Sometimes hard masses of phlegm frequently of a greyish colour, are spit up, which will sink in water, but when dissolved will float. Matter or pus, when mixed with much mucus or phlegm, will float in water, being supported by the mucus, in which there is air, but when agitated will precipitate. It is necessary that the matter for the experiment should be part of what is spit up during the night, or early in the morning. For when all the matter secreted in the night has been discharged in the morning, either by a vomit, or pumped up by incessant coughing, what is brought up during the day will be scarce any thing but white mucus, without any pus, or perhaps a very small portion now and then.

“ I have seen the expectoration of a person in the last stage, during several hours in
the

the middle of the day, without the least appearance of purulent matter. Had this been taken for the experiment, it is obvious what a fallacious conclusion must have been drawn from such premises.

“ This is a singular circumstance, and not easily accounted for ; it would seem that rest was necessary for the secretion of pus, and that a certain degree of tension was removed from the vessels during the night ; or does the agitation of the mind, exercise, speaking, &c. in the day-time, prevent its being secreted into the bronchia ? ”

Inter recentiores qui de pure a muco distinguendo egerunt, præcipuè eminent ROMANE, DARWIN et BRUGMANS *. ROMANE et DARWIN, hujus vestigia premens, acidorum et salium alkalinarum vires in pure experti, inter se discedunt ; nec ullam indicem, in quo

* Dissertatio de Puogenia. Groningæ, 1785.

quo chymicus conquiescere potest, invenerunt. ROMAINÉ quidem “ acidorum in pus actionem incertam pronunciat *.” BRUGMANS qui optima, quod sciam, de hac re decernenda experimenta cepit, puris proprietates describens, inquit : “ Pus humor est unguinosus, opacus, albicans vel subflavescens, æquabilis, inodorus, saporis blandi ferè lactei, uno verbo, quoad habitum externum, cremori lactis haud dissimilis. Hæc de pure valent laudabili, quod vocant, quale habetur in corpore, cujus nec solida nec fluida vitio laborant. Notissimum enim est in hisce casibus puris proprietates haud rarò a recensitis non modò aberrare, sed et illis aliquando planè esse oppositos ; dum saniei, ichoris, aliisve nominibus productum, salutatur. Ita etiam repertum aliquando heliotropii succum, colore rubro tingens,

* Opus citat. p. 12.

tingens, ex HALLERO discimus *. Unde verò minimè ad naturalem ejus indolem ac si acida effret, ut vir illustris voluit, concludendum est, sed potius ad illam in dato hoc casu vitiatam †.

“ Multiplici enim nobis constitit experientia pus recens ex abscessu vel ulcere laudabili emissum, ne vel minimum acefcentiæ dare indicium. Sed hoc constanter observatur, quod pus sibi relictum suâ sponte acidam absolvat fermentationem.

“ Pus blandum, licèt neque acidæ sit neque alkalinae indolis, balneo tepido, aut in calore atmosphærae moderato, expositum, brevi indolem mutat; odorem spirat leviter pungentem: saporem, illi quem in lacte ad corruptionem vergenti observamus analogum;

* Elem. Phys. tom. i. p. 32.

† BRUGMAN supra citat, p. 9, 10.

logum; color violarum cœruleus in rubrum vertitur; cuprum viridē colore roditur: uno verbo, ingreditur pus acidam fermentationis periodum.

“ Continuatâ digestionē acor recedit, et odor casei corrupti sequitur.—Vera inducitur putredo, et alkali volatile explicatur; pure cum acidis nunc effervescente, partium denique mutua adhesio minuitur; h. e. liquefcit.

“ Patet ex his quàm diversa esse possit puris ex abcessu educti indoles, pro diversâ quâ in illa stagnaverit morâ. Citò educum infusum violarum aut heliotropii fucum prorsus non tingit; post moram illum rubedine inficit, quæ a virore, si illa longa fuerit, excipitur. Differentiæ hæ, a variis corruptionis, spontaneo gradu, oriuntur.”

Postea infra subjecit: “Prompte tamen non minùs quàm certè mucum a pure distinguemus,

guemus, si ad corruptionem attendamus*. *Mucus* nimirum in balneo calido, aut in moderato atmosphærae calore, diutissimè blandum fervat indolem, nunquam in acidam, ac tardissimè in putridam transit fermentationem; hinc nunquam mucus putrido fœtore ejicitur. *Pus*, e contrà, ut vidimus, brevi manifestò acefcit, ac dein citò etiam satis putrescit, fœtet, alkali emittit volatile.—Si ergo de sputis quærat,ur, sintne ex mucò, an ex pure, ad sequentia attendendum puto. (1.) Si fœteant, non tota mucò, sed pure degenerato ex parte constant. (2.) Si acefcant sputum, hoc quoque est de pure degenerato. (3.) Si non fœteant, post brevem moram, juxta ea quæ dixi, res cognoscatur.—Sed aliquando mucus ac pus mixta sunt, quod quidem per

* BRUGMAN. suprà citat. p. 75.

per aquam satis detegitur: Affundatur scilicet aqua, leviterque agitetur; cum materie examinanda, mox decantetur, et quod remanet in fundo, æquè ac illud quod in liquore decantato subsidet, separatim in loco calido ferventur. Quasi jam ex muco et pure sputa constiterint, et id, quod in fundo residuum fuerit, non corrumpatur, dum quod in aqua decantata subsidit, acidam et putridam, absolvit fermentationem, indicio erit hoc fuisse pus et illud mucum."

PROGNOSIS.

JUDICIUM de hujus valetudinis eventu, qui ex tot rebus improvvisis et inopinatis non raro pendet, cautissimè feratur oportet. Phthisis etiam inchoata, tantùm ob naturam morbi infelicem, magnum semper periculum facit: exitus autem, pro morbi progressu, plùs minùs
anceps

anceps plerumque existit. In primo quidem stadio, ubi irritatio aut inflammatio solum adest, exitus bonus, medicinâ peritè adhibitâ, sperandus est: suppuratione autem factâ, spes ferè semper in angusto est: res autem haud semper sic se habet: memoriæ enim proditum est hominis exemplum, qui uno licèt pulmonis lobo suppuratione deleto, ex phthisi convaleuit: hoc enim cadavere ejus alio morbo post hinc mortuo inciso, clarè patuit *. Hujusmodi autem exempla perrara.

Porro judicium de morbi eventu eò interdum difficilius est, quòd quidam ægri, qui sputa purulenta nocturnè et manè tantum edunt, ei mucum tantum albidum interdum, ut supra narravimus †, excreant. Auctor ingeniosus, hanc sputorum varietate deceptus, in errorem de phthiseos eventu incidisse videtur. Inquit: “ Si interdum sputa semper depurata proficiantur,

* MUDGE on Catarrh.

† Pag. 26.

cianur, licèt noctù malè colorata et confutata videantur, nihil desperandum: de die enim sputa bene subacta et albida sanitatem reducem pollicentur *."

Cùm autem sputa purulenta, utrum diu, vel interdiu edantur, phthisin confirmatam indicant, minimè auctori jam citato assentiri possum: quotiescunque enim pus excreatur, summum ægrotanti periculum imminere experientia docet.

Phthisis, tuberculis formatis, ferè semper lethalis est; cùm nulla autem, quod sciam, adhuc cognoscantur indicia, ex quibus tubercula exiſtere pro certo semper cognoscatur, prognosis haud parvâ inde difficultate premittitur. REID, quem suprà citavi, de hac quæſtione perobscura inquit: " There is no absolute criterion by which we can determine when tubercles are formed in the lungs: that

* CRIST. BENEDICTI Tabid. Theat. p. 122. an. 1656.

that is a desideratum which future observation may perhaps ascertain. When the cough is violent, continued with short intermissions, particularly at night, preventing sleep, with a hard clinking sound, and when a viscid phlegm is discharged, they are to be suspected. But when the cough is accompanied with rigors succeeded by fever, and matter spit up, that precipitates in water, we have no difficulty in pronouncing tubercles completely formed, perhaps vomicae, and therefore the disease is confirmed.

“ Even when there is no appearance of pus in the expectoration, should the hectic fever be established with regular remissions, accessions, and morning sweats, although gentle, I have no hesitation in pronouncing the existence of tubercles. In the very early period of the disease, there is much difficulty in forming a decided opinion ; but I am disposed to trust principally to the hectic fever,

fever, which will be found much sooner than is usually suspected. In some cases of phthisis, which have terminated fatally, very little pus has been perceived in the expectoration during the whole progress of the disease. In an instance of this kind, I had the liberty of examining the body. The lungs were little reduced, but they were thickly studded with tubercles, from the size of a millet-seed to that of a large pea; on cutting their substance, and pressing the surfaces, pus issued out from numerous small pores, or pin-holes, in the tubercles. It was very singular, that the patient never experienced any difficulty of breathing in walking, talking, and singing. When first I visited him, a short time before his death, he talked long and loud, and observed himself that his lungs could not be injured. His cough had not been so evident as usual, but he got no natural sleep, complained of
great

great uneasiness without any fixed pain, and the fever kept its regular periods, with morning sweats. His appetite was good to the last, and his bowels were very little affected *."

Historia medica jam prolata adeò singularis est, ut proferri digna mihi visa sit. Exinde tamen periculum signorum gradui non respondere, minimè sequitur: quò lenior enim tussis, vires integriores, spiritus liberior fuerint, et corporis calor et sputa propius ad naturam accedunt, eò felicior prognosis sit oportet.

Quoties ingens alvi proluvies, et sudores, vires insigniter convellunt, nulla ferè salutis spes affulget: eventus autem hìc etiam ex corporis constitutione, et causa unde morbus concitatur, haud parùm pendeat: Hoc fœminæ clinicæ exemplo, quam Professor GREGORY curabat, bene illustratur:

pessima

* REID, *ibid.* p. 50, 51.

fever, which will be found much sooner than is usually suspected. In some cases of phthisis, which have terminated fatally, very little pus has been perceived in the expectoration during the whole progress of the disease. In an instance of this kind, I had the liberty of examining the body. The lungs were little reduced, but they were thickly studded with tubercles, from the size of a millet-seed to that of a large pea; on cutting their substance, and pressing the surfaces, pus issued out from numerous small pores, or pin-holes, in the tubercles. It was very singular, that the patient never experienced any difficulty of breathing in walking, talking, and singing. When first I visited him, a short time before his death, he talked long and loud, and observed himself that his lungs could not be injured. His cough had not been so evident as usual, but he got no natural sleep, complained of
great

great uneasiness without any fixed pain, and the fever kept its regular periods, with morning sweats. His appetite was good to the last, and his bowels were very little affected *."

Historia medica jam prolata adeò singularis est, ut proferri digna mihi visa sit. Exinde tamen periculum signorum gradui non respondere, minimè sequitur: quò lenior enim tussis, vires integriores, spiritus liberior fuerint, et corporis calor et sputa propius ad naturam accedunt, eò felicior prognosis sit oportet.

Quoties ingens alvi proluvies, et sudores, vires insigniter convellunt, nulla ferè salutis spes affulget: eventus autem hìc etiam ex corporis constitutione, et causa unde morbus concitatur, haud parùm pendebit: Hoc fœminæ clinicæ exemplo, quam Professor GREGORY curabat, bene illustratur:

peffima

* REID, *ibid.* p. 50, 51.

peffima phthifeos figna, fputa, nimirum, purulenta, febris hectica, ingens alvi proluvies, fudores nocturni, magna debilitas, cæteraque mortis appropinquantis indicia, huic mulieri ex pleuritide clinici peritia refervatæ, supervenerunt; idoneâ autem medicinâ adhibitâ, ægra, intra fpatium femestre, præter omnium expectationem, fanata eft: nec unquam, licèt complures poftèa annos vixerit, phthifeos fignis afficiebatur.

Phthifis etiam, hæmoptyfi nata, nullis tuberculis existentibus, sæpe fanata fuit: illa autem morbi varietas quæ ex labe hæreditaria oritur, omnium frequentiffima et longè periculofiffima exiftit.

Phthifeos curfum, superveniente maniâ, aut graviditate, ad tempus inhiberi fertur.

Denique vir doctus de phthifeos exitu inquit: "As long as the appetite is good, and the fleep refreshing, I do not conceive the diforder can make any very dangerous progress."

gress. I mention these circumstances rather than the absence of fever, pain, or dyspnœa; because these symptoms, whenever they come on, do unavoidably affect either the sleep or the appetite *."

RATIO MEDENDI.

Ex jam dictis, quàm inermis et penè inefficax ars nostra sit, facilè patet: quamvis autem res rariùs optatò procedat; at nihilo tamen minùs medicum omnem opem auxilium arripere decet, quibus miserandæ ægrorum suorum forti subvenire potest, ut, si sanitatem minùs possit, solatium saltem et *ἐυδαιμόνιαν* ipsis conciliet, et instantis fati ictum aliquandiu depellat.

Curatio in quatuor medendi consilia dividi potest; quæ sunt.

I. Causas excitantes vitare.

2.

* MUSGRAVE, Gullstonian Lectures, p. 99.

2. Si tuberculorum suspicio incidat, eorum inflammationi occurrere.
3. Sanguinis cursum a pulmone in cutem avertere.
4. Molestiora morbi signa lenire.

I. Primum consilium absolvendi ratio, adeò in promptu est omnibus, ut eidem immorari necesse non habeam.

II. Si pulmonis tubercula suspecta fuerint; ne accadat inflammatio omni studio provideamus oportet: nihil quidem majore ad inflammationem arcendam pollet vi, quàm accuratissimum vitæ, exercitationis, cibi, et potûs, imprimis, regimen: quicquid igitur corpus aut animum ultra citrave modum stimulat, cautissimè vitetur necesse est; rigida igitur rerum, quæ apud medicos *non naturalia* audiunt, ratio habenda est.

Cæli intempestas quantum fieri potest caveatur. Æger hoc consilio in temperie æquali,

nec

nec frigidâ nimis nec calidâ, degat. Aër vacuus, purus, et agrestis, urbano, et impuro, anteferatur. : Sed cùm tempestas amœna paucos tantum menses in Britannia durat, suadet, ut ægri, in cœlum æquabile et mite, Madeiram, putà, Italiam, Galliamve Australem, hieme ingruente, migrent. HEBERDEN, longo rerum usu, peritus, cœlum Madeirense, quippe maximè æquabile et temperatum, et in quo intempestas æstiva pariter ac hiberna, æquè vitari potest, cæteris antiponendum judicat.

Exercitationibus crebris et modicis, idem consilium absolvendi causâ utendum. Variæ sunt exercitationis species,—ambulatio, nimirum, equitatio, navigatio, et jactatio in sella penfili : sed non omnis accommodata est omnibus exercitatio.

Ambulatio paucis ideo accommodatur exemplis, quòd sanguinis cursum per pulmonem nimis accelerat.

Equitatio, modò nulla ad hæmoptysin pro-

clivitas adfit, non solum contra tuberculorum ortum, verum etiam eorum progressum et inflammationem, insigniter proficit: morbo autem provecto, ubi tuberculorum inflammatio, suppuratio, magna debilitas, et hectica adfunt, haud parum nocere solet.

Gestatio etiam rbedâ, modò via plana fit, corpus leniter concutiendo, non rarò, delicatioribus præsertim ægris, admodum prodest.

Jactatio in sella pensili magnis laudibus effertur a medico ingenioso CARMICHALE SMYTH, qui tredecim ægris phthisi laborantibus hoc remedio sanitatem se reddisse affirmat: res autem CULLENI et GREGORII, qui hujus remedii vim in quibusdam Nosocomii Edinensis clinicis experti sunt, votis parum cessit. Neque ambigi potest, quin hæc jactatio, viribus ægri, morbo provecto, fractis, plus mali quàm boni efficiat.

Venatio, aucupium, piscatus, lusio pilæ, et aliæ id genus, exercitationes, quæ corpus vehementiùs quassant, phthisi laborantibus aliena videntur.

Neque

Neque intereà animi regiminis ratio negligenda est : ira, gaudium, tristitia, cæterique ejus affectus nimii, cautè vitentur ; nec quicquam ad hoc magis facit, quàm dulce amicorum contubernium, quod mentis vulnera mulcet.

Victûs etiam ratio habeatur necesse est ; blandus et modicè simul nutriens fit. Lac, lactentia, et farracea, optimè respondebunt. Lac muliebre, afinarium, caprinum, et equinum, vaccino anteponi solent. Lac affinarium, quippe eò concoctu facilius, quòd sacchari plùs, butyri autem et casei minùs habet, cæteris plerumque anteferatur. Muliebre et equinum proximum huic locum tenent.

Si lac, ut interdum fit, in ventriculo nimis coaguletur, aut alvum comprimat, his incommodis magnesiâ datâ facilè plerumque occurritur.

Quod si carnes, ob quasdam res ægri proprias, necessariae videantur, aves, caro agnina, aliaque, id genus, et pisces etiam, soleæ, nimirum,

mirum, passer niger, rhombus, scarus, quorum carnes teneræ et albidæ sunt, et conchyliæ etiam, ostrea præsertim, quippe quæ corpus non multum stimulant, neque calefaciunt nimis, anteferantur.

Vomitio etiam lenis, non solum in hoc verum etiam in omni phthiseos stadio, multum commendatur a viris claris MORTON *, MORGAGNI †, CHRIST. BENEDICTI ‡, et REID ||. Professor autem DUNCAN sagax, hoc remedium, in prælectionibus suis accuratissimis de clinicis in Nosocomio Edinenfi habitis, votis minimè cessisse, nos certiores facit.

Digitalis purpurea summis laudibus in cœlum nuper elata est, ob miram quâ eandem in tuberculis discutiendis vim pollere; medici quidam præproperè forsan judicantes, opinati sunt.

Fateor

* Phthis. p. 313. an. 1689.

† De Sed. et Caus. Morb. Lib. 2. Ep. 22. Art. 20. an. 1761.

‡ Theat. Tabidorum, p. 156. an. 1656.

|| Opus citat. p. 174. an. 1798.

Fateor quidem non deesse qui hoc auxilium periculosum in primo morbi stadio prodesse putant; de hoc autem nondum inter medicos fatis constat.

Ubi inflammationis signa, tussis, nimirum, ficca, pulsus arteriarum duri atque crebri, pectoris dolores, spiritus et cubatio difficiles, et pyrexia, supervenerint, sanguinis detractio, regimen antiphlogisticum, aliaque remedia quæ corporis calorem temperant, necessaria fiunt. Sanguis autem, non nisi parcè et cogitatè, mitti debet; nam, uti egregius GREGORIUS dicit, “memoriâ tenendum est, tantam sæpe, quasi puncto temporis, ab intempestivâ sanguinis abstractione, corpori inferri perniciem, quantam neque optimi medici peritia, neque omnia medicinæ subsidia, postea compensare potuerint. Nam, ut sanguis semel missus nunquam in venas redit, sic neque vires cum illo amissæ in variis morbis unquam refici possunt*.”

Optima

* Conspect. Med. Theoret. tom. 2. c. xl. p. 463.

Optima forsan refrigerantia sunt fructus subacidi; poma mitia, fraga, nimirum, mala aurea, et medica, quæ vocantur. Professor GREGORY, in suis de arte salutiferâ prælectionibus, mulieris penè desperatæ exemplum narrat, quæ magnam malorum aurantiorum vim quotidie devorando, ex media quasi morte ad tempus reservata est.

III. *Remedia quæ sanguis cursum a pulmone in cutem faciunt*, sunt variæ exercitationis species. Cælum æquabile et temperatè calidum, vomitus, de quibus suprâ egimus: his porro annumeranda sunt, vesicatoria, et indusium lancum.

Vesicatoria parti thoracis dolenti admota, ob consortium quod cuti cum pulmonibus est, non solum thoracis dolorem levant, verum etiam humorum distributionem corporis extremum versus efficiunt. Fonticuli pariter et setacea, bonos suos effectus, eodem operandi modo edunt.

Indusia

Indusia lanea cuti proxima, eidem consilio absolvendo bene respondent ; cùm enim cutis halitus non difficilè per lanulam transmittitur, corporis extremi humor præcavetur ; et sic caloris a corpore ipso generati jactura minor erit.

IV. *Molestiora denique morbi signa levanda sunt* tussis, alvi proluvies, fudor nocturnus, et pectoris dolor.

Tussis, morbi initio, urgente præfertim diatthesi phlogisticâ, rebus mucosis quæ faucium irritationem minuunt, *glycyrrhizo*, nimirum, *gummi Arabico*, aliisque hujusmodi medicamentis, quæ corpus neque stimulant, neque calefaciunt, lenienda est : Quòd si tussis graviùs urget, *opium* aliquando eodem consilio non sine fructu datur ; plus enim boni, somno conciliato, quàm mali diatthesi phlogisticâ auctâ, afferre solet.

Idem remedium alvi proluviei insigniter prodest. Fructus etiam subacidus, ineunte proluvie,

proludio, vi, quâ putredini obstant, haud parùm proficere CULLENUS expertus nobis confirmat.

Astringentia etiam, *catechu* præsertim et *kino*, vi astrictoriâ commendantur.

Sudores nocturni, acido sulphurico, aëre puro frigidulo, cubiculum verrente, justâque stragulorum quantitate, et finem versus, viribus multùm fractis, cinchonâ officinali, reprimantur.

Dolor pectoris emplastro exulceratorio leniatur; interdum, urgente diatthesi phlogisticâ, sanguinis detractio cautè, ut suprâ diximus, adhibenda, necessaria fit.

Infando anxietatis et molestiæ sensui, qui viribus insigniter fractis, ægrum torquet, perito carniū, vini generosi, opii, ætheris sulphurici, aliorumque stimulorum diffusilium usui, subveniri potest.

F I N I S.

Med Hist
W4
E23
1800
B.7

